

Šilutės
raiono
savivaldybės
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ SVEIKATA 2012 m.

Visuomenės sveikatos stebėseną – tikslingai organizuotą ir sistemingai atliekamą visuomenės sveikatos būklės, ją veikiančių sveikatos rizikos veiksnių rinkimą, kaupimą, apdorojimą, saugojimą, analizę ir vertinimą (Žin., 2002, Nr. 72-3022; 2007, Nr. 64-2457).

Savivaldybės visuomenės sveikatos stebėseną – savivaldybių teritorijose vykdomą stebėseną, kuria siekiama gauti išsamią informaciją apie šių teritorijų bendruomenių visuomenės sveikatos būklę, visuomenės sveikatai darančius įtaką veiksnius, kitus visuomenės sveikatos rodiklius savivaldybės teritorijoje bei planuoti ir įgyvendinti visuomenės sveikatos stiprinimo priemones (Žin., 2003, Nr. 81-3720; 2008, Nr. 21-771).

Rodikliai ir duomenys surinkti iš Lietuvos statistikos departamento, Oficialiosios statistikos portalą, Higienos instituto Sveikatos informacijos centro, Respublikinės tuberkuliozės ir infekcinių ligų universitetinės ligoninės, Valstybinio psichikos sveikatos centro, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, UAB „Pagėgių komunalinio ūkio“, Klaipėdos teritorinės ligonių kasos ir kitų kompetentingų institucijų, periodinių statistinių, mokslinių leidinių, duomenų bazių bei ataskaitų. Pagėgių savivaldybės duomenys pagal galimybes renkami, kaupiami, analizuojami, pateikiami bei lyginami su bendru Lietuvos Respublikos, Tauragės apskrities ir Šilalės rajono savivaldybės vidurkiu.

GYVENTOJAI

Demografija – mokslas, tiriantis gyventojų skaičių, sudėtį, teritorinį pasiskirstymą, jų pokyčius, pokyčių priežastis bei padarinius, analizuojantis demografinius procesus (gimstamumas, mirtingumas, migracija) ir jų sąveiką su ekonominiais, socialiniais, politiniais, ekologiniais ir kitais veiksniais.

Ilgą laiką Lietuvoje trunkantys socialiniai ekonominiai pokyčiai labai paveikė demografinius procesus, kurie keičiasi nepalankia linkme. Pagėgių savivaldybėje gyventojų skaičius kasmet mažėja, 2012 m. pradžioje čia gyveno 9 297 gyventojai. Nuo 2009 m. gyventojų sumažėjo 893, o tai atitinka 8,8 proc. 2012 m. pradžioje moterų skaičius Savivaldybėje buvo 4 902, vyrų – 4 395. Moterų buvo 507-iomis daugiau nei vyrų. 1000 vyrų teko 1 115,4 moterų. Tiek moterų, tiek vyrų skaičiaus kitimo tendencijos yra mažėjančios. 2012 m. pradžioje kaimiškosiuose savivaldybės vietovėse gyventojų gyveno 3,2 karto daugiau nei mieste (atitinkamai 7 107 kaimo ir 2 190 miesto gyventojai).

Pagėgių sav. gyventojų skaičius pagal lytį ir gyvenamąją vietovę 2009–2012 m. pradžioje (abs. sk.)

	2009	2010	2011	2012
Gyventojų skaičius metų pradžioje	10 190	9 942	9 535	9 297
Vyrai	4 806	4 687	4 500	4 395
Moterys	5 384	5 255	5 035	4 902
Miesto gyventojai	2 348	2 301	2 226	2 190
Kaimo gyventojai	7 842	7 641	7 309	7 107

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

GYVENTOJŲ SKAIČIAUS MAŽĖJIMO PRIEŽASTYS

Natūrali gyventojų kaita – tai gyventojų skaičiaus, sudėties pakitimai susiję su gimimais ir mirimais.

Gyventojų skaičiaus mažėjimą įtakoja natūrali gyventojų kaita (gyvų gimusių ir mirusiųjų amžiaus skirtumas), kuri 2009–2012 m. laikotarpiu buvo neigiama. 2012 m. natūrali gyventojų kaita siekė – 1,7 atv. 1 000 gyventojų. Šis rodiklis turi tendenciją mažėti.

Natūrali gyventojų kaita Pagėgių savivaldybėje 2009–2012 m.

(atitinkamai abs. sk. ir 1 000 gyv.)

	2009	2010	2011	2012
Natūrali gyventojų kaita (abs. sk.)	-63	-59	-73	-16
1 000 gyventojų tenka natūralios kaitos	-6,3	-6	-7,8	-1,7

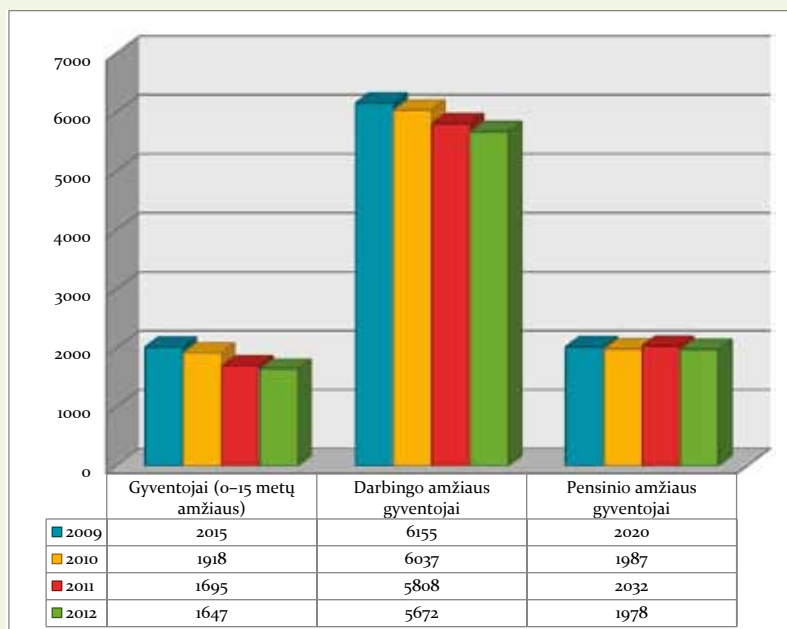
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

GYVENTOJŲ AMŽIUS

Analizuojant gyventojų struktūrą pagal sustambintas amžiaus grupes pastebima, kad nuo 2009 iki 2012 m. pradžios 0–15 m. amžiaus gyventojų sumažėjo 368 (18,3 proc.), darbingo amžiaus gyventojų sumažėjo 483 (7,8 proc.), o pensinio amžiaus gyventojų - 42 (2,1 proc.). Pastebima, kad 2012 m. pensinio amžiaus gyventojų Pagėgių savivaldybėje buvo 331 daugiau nei 0–15 m. amžiaus gyventojų. Senstant populiacijai mažėja dirbančiųjų žmonių skaičius, didėja sveikatos priežiūros ir socialinės globos paslaugų poreikis, taip pat išlaidos sveikatos priežiūrai, nes didėja sergamumas, ypač lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis.

Pagėgių sav. gyventojų skaičius pagal sustambintas amžiaus grupes 2009–2012 m. pradžioje (abs. sk.)

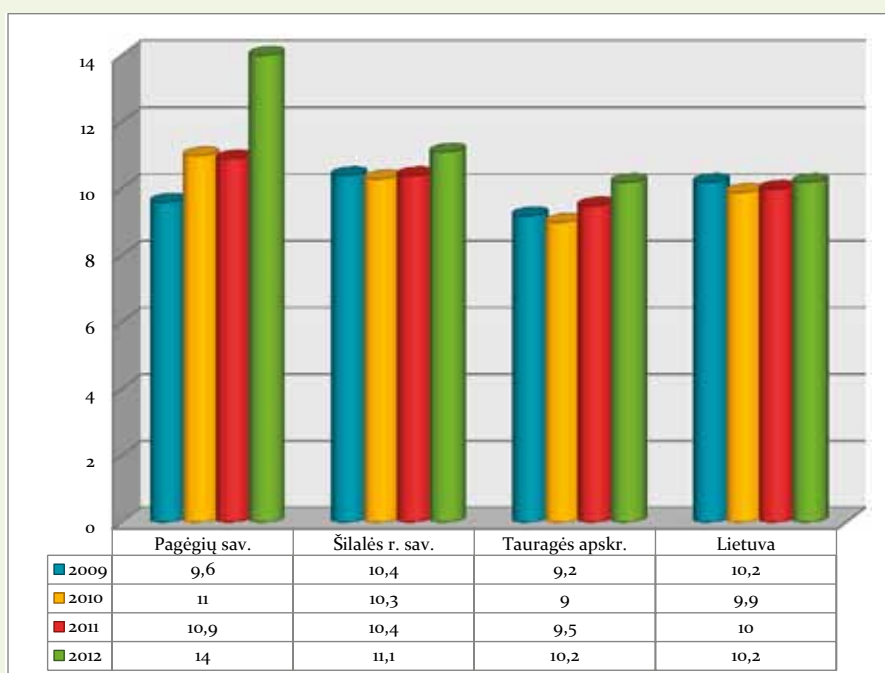
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

GIMSTAMUMAS

Gimstamumo rodiklis – parodo kiek gimė gyvų kūdikių tūkstančiui gyventojų per metus. Šis rodiklis sąlyginai pagal lygį yra skiriamas į mažą – mažiau 15, vidutinį – 15 – 25 ir didelį – daugiau 25 gyvų gimusių 1 000 gyventojų per metus.

2012 m. Pagėgių savivaldybėje gimė 129 kūdikiai. Lyginant gimstamumą, tenkantį 1000-iui gyventojų, pastebima, kad šis rodiklis 2012 m. (Pagėgių sav. 14 gimusiųjų 1 000 gyv.) lenkia Šilalės rajono savivaldybės (11,1 gimusiojo 1000 gyv.), Tauragės apskrities (10,2 gimusiojo 1000 gyv.) ir Lietuvos (10,2 gimusiojo 1 000 gyv.) rodiklius. Deja gimstamumo rodiklis išlieka mažas.

Gimstamumo dinamika 2009–2012 m. (1 000 gyv.)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

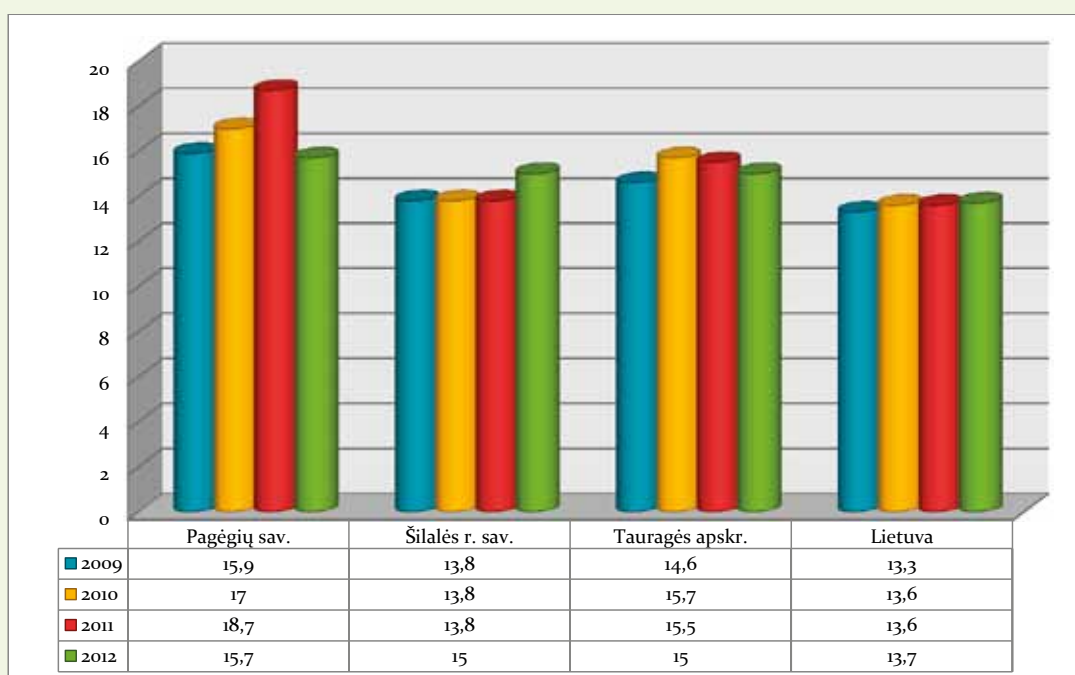
MIRTINGUMAS

Mirtingumas – rodiklis, parodantis mirusiųjų skaičių per metus, tenkanti tūkstančiui gyventojų. Bendrasis mirtingumo rodiklis sąlyginai pagal intensyvumo lygį yra skiriamas į mažą – mažiau 9, vidutinį – 9 – 15 ir didelį – daugiau 15 mirusiųjų 1 000 gyventojų per metus.

2012 m. Pagėgių savivaldybėje mirė 145 gyventojai. Mirtingumo rodiklis, tenkantis 1 000 gyventojų sumažėjo, tačiau 2012 m. buvo didesnis už Šilalės rajono savivaldybės (15 mirusiųjų 1 000 gyv.), Tauragės apskrities (15 mirusiųjų 1 000 gyv.) ir Lietuvos Respublikos rodiklius (13,7 mirusiojo 1 000 gyv.). Mirtingumo rodiklis 2012 m. Pagėgių savivaldybėje buvo didelis.

2012 m. Pagėgių savivaldybėje mirė 2 kūdikiai, 2011 – 3, 2009–2010 m. kūdikių nemirė išvis.

Mirtingumo dinamika 2009–2012 m. (1 000 gyv.)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas

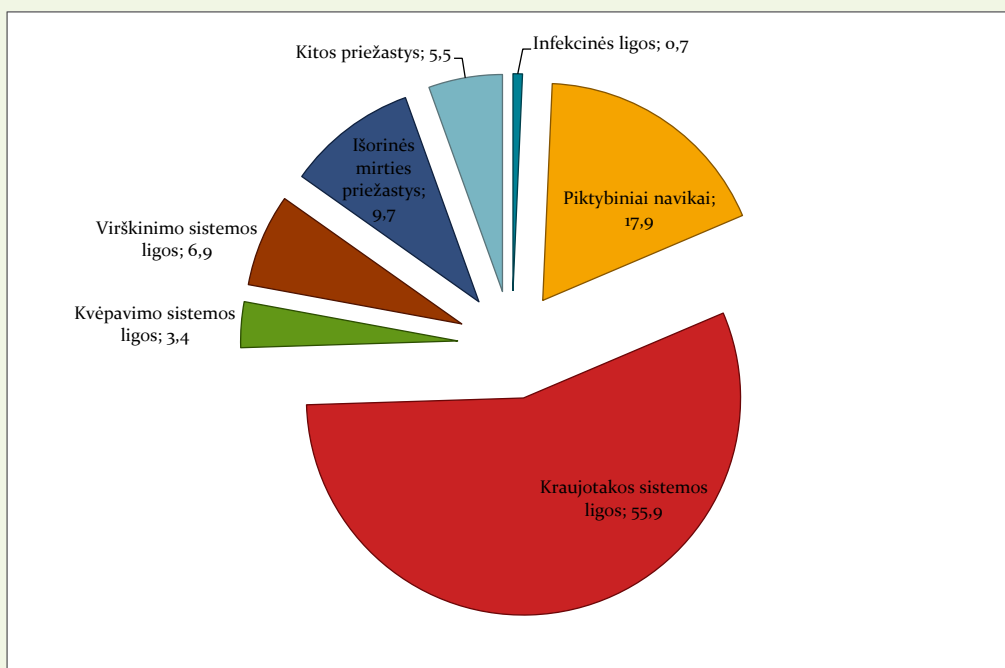
MIRTIES PRIEŽASTYS

Mirties priežastys – tai yra bet kuri būklė, sukėlus ar nulėmusi mirtį, o *mirties priežasčių struktūra* parodo kokią dalį (proc.) tarp visų mirties priežasčių sudaro tam tikros priežastys.

2012 m. mirė 145 gyventojai. Pagrindinės mirties priežastys: kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai ir išorinės mirties priežastys. Dėl kraujotakos sistemos ligų mirė 81 gyventojas (55,9 proc. viso mirtingumo), dėl piktybinių navikų 26 gyventojai (17,9 proc.), dėl išorinių mirties priežasčių - 14 gyventojų (9,7 proc.), dėl virškinimo sistemos ligų – 10 gyventojų (6,9 proc.), dėl kvėpavimo sistemos ligų – 5 (3,4 proc.) ir vienas gyventojas mirė, dėl infekcinės ligos (0,68 proc.).

Mirties priežasčių struktūra Pagėgių sav. 2012 m. (proc.)

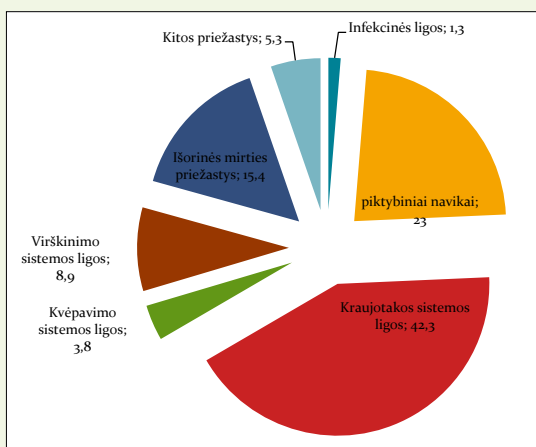
Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

MIRTIES PRIEŽASTYS PAGAL LYTĮ

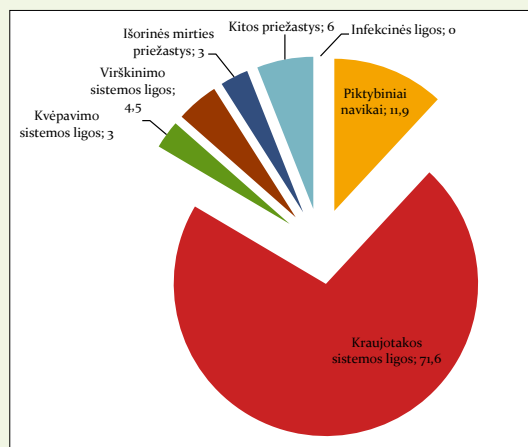

2012 m. Pagėgių savivaldybėje pagrindinės mirties priežastys buvo kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai ir išorinės mirties priežastys. Analizuojant mirtingumo rodiklius pagal lytį pastebima, kad dėl kraujotakos sistemos ligų žymiai daugiau miršta moterys nei vyrai (71,6 proc. moterų ir 42,3 proc. vyrų). Tačiau 2012 m. dėl piktybinių navikų ir išorinių mirties priežasčių daugiau mirė vyrų nei moterų.

**Vyrų mirties priežasčių struktūra
Pagėgių sav. 2012 m.
(proc. nuo mirusių vyrų skaičiaus)**

**Moterų mirties priežasčių struktūra
Pagėgių sav. 2012 m.
(proc. nuo mirusių moterų skaičiaus)**

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

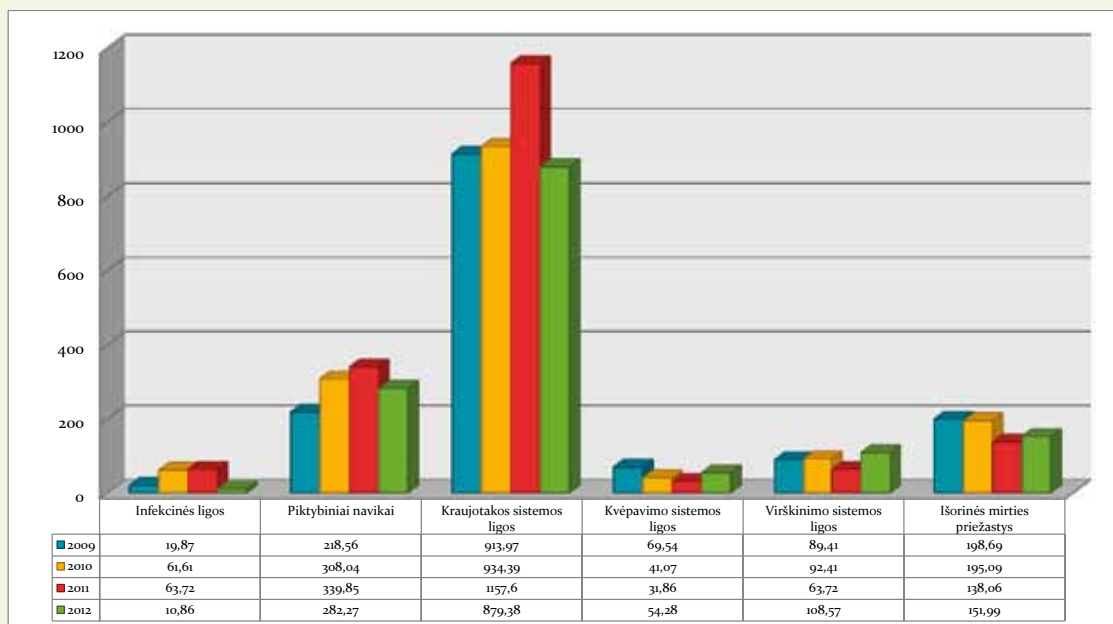
MIRTIES PRIEŽASČIŲ DINAMIKA

2012 m. Pagėgių savivaldybėje padaugėjo mirčių dėl kvėpavimo sistemos ligų, virškinimo sistemos ligų ir išorinių mirties priežasčių, o mirtingumas dėl infekcinių ligų, piktybinių navikų ir kraujotakos sistemos ligų sumažėjo.

Mirties priežasčių skaičiaus kitimo dinamika Pagėgių sav.

2009–2012 m. (100 000 gyv.)

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

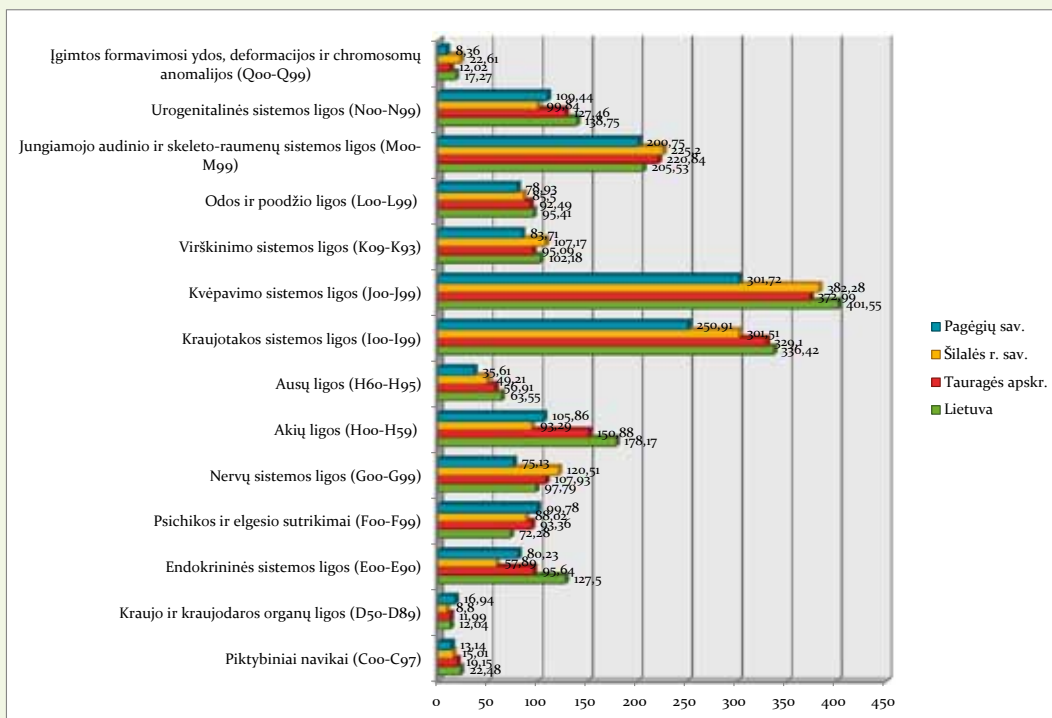
SERGAMUMAS

Bendrasis sergamumo rodiklis parodo kiek per metus buvo užregistruotų visų ligos atvejų (naujų ir kartotinių), dėl kurių žmonės kreipėsi į sveikatos priežiūros įstaigas, ir tų metų vidutinio gyventojų skaičiaus santykis. Jis reiškia populiacijos suminį sergamumą visomis ligomis.

2012 m. Pagėgių savivaldybės gyventojai dažniausiai sirgo kvėpavimo sistemos ligomis (301,72 atv. 1 000 gyv.), kraujotakos sistemos ligomis (250,91 atv. 1 000 gyv.), bei jungiamojo audinio ir skeleto raumenų sistemos ligomis (200,75 atv. 1 000 gyv.). Analizuojant bendrojo sergamumo dinamiką pastebima, kad 2012 m. padaugėjo jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ligų, urogenitalinės sistemos ligų, odos ir poodžio ligų, ausų, akių ligų, endokrininės sistemos ligų, kraujo ir kraujodaros organų ligų, tačiau ligų atvejų skaičiaus padidėjimas nėra žymus ir esminių skirtumų nesudaro. Svarbu atkreipti dėmesį, kad 2012 m. sumažėjo įgimtų formavimosi ydų, deformacijų ir chromosomų anomalijų, virškinimo sistemos ligų, kvėpavimo sistemos ligų, kraujotakos sistemos ligų, nervų sistemos ligų, psichikos ir elgesio sutrikimų, ir piktybinių navikų.

Lyginant 2012 m. sergamumo rodiklius su Šilalės rajono savivaldybe, Tauragės apskritimi ir Lietuvos Respublika pastebima, kad Pagėgių savivaldybėje yra mažiau nei visose lyginamosiose zonose įgimtų formavimosi ydų, jungiamojo audinio ir skeleto-raumenų sistemos ligų, odos ir poodžio sistemos, virškinimo sistemos, kvėpavimo sistemos, kraujotakos sistemos, ausų ligų ir nervų sistemos ligų bei piktybinių navikų.

Bendrasis sergamumas (iš viso užregistruota ligų) 2012 m. (1 000 gyv.)

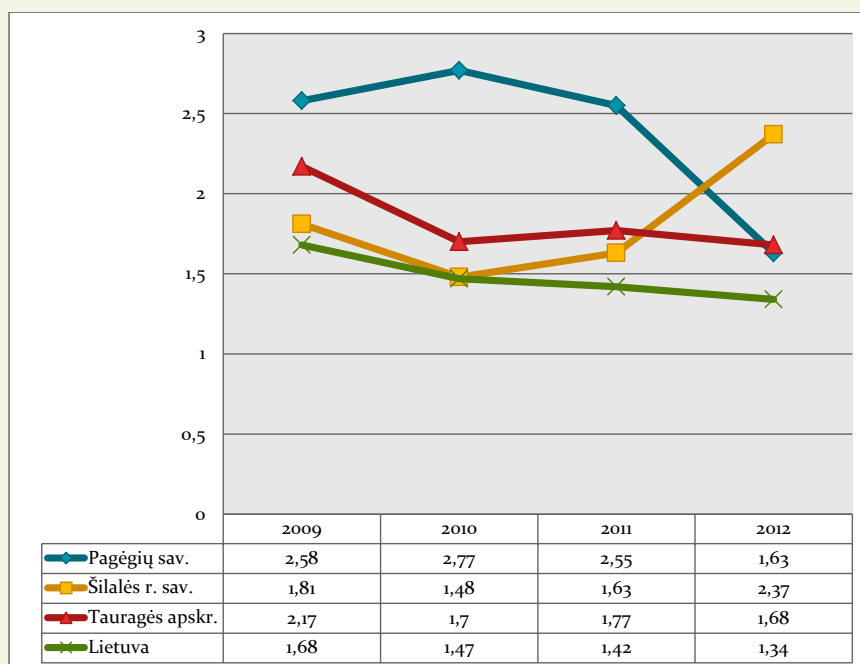
Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

SERGAMUMAS TUBERKULIOZE

Tuberkuliozė yra infekcinė liga, kurią sukelia tuberkuliozės mikrobakterijos. Infekcijos šaltinis – asmuo, sergantis atvira plaučių tuberkulioze ir oro lašeliniu būdu skleidžiantis tuberkuliozės mikrobakterijas. Ši liga viena iš grėsmingiausių ir sunkiausių infekcinių ligų, kurios plitimo priežastys dažniausiai yra socialinės: blogos gyvenimo ir sanitarinės sąlygos, alkoholio vartojimas, nevisavertė mityba, gyventojų migracija, skurdas, narkotikų vartojimas, ŽIV infekcija, nepakankama besigydančių ligų kontrolė.

2012 m. Pagėgių savivaldybėje sumažėjo bendrasis sergamumas tuberkulioze, tačiau šis rodiklis vis tiek išliko didesnis už Lietuvos analogišką rodiklį, tačiau mažesnis už Tauragės apskrities ir Šilalės rajono.

Bendrasis sergamumas tuberkulioze (1 000 gyv.) 2009–2012 m.

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras
(Respublikinės tuberkuliozės ir infekcinių ligų universitetinės ligoninės duomenys)

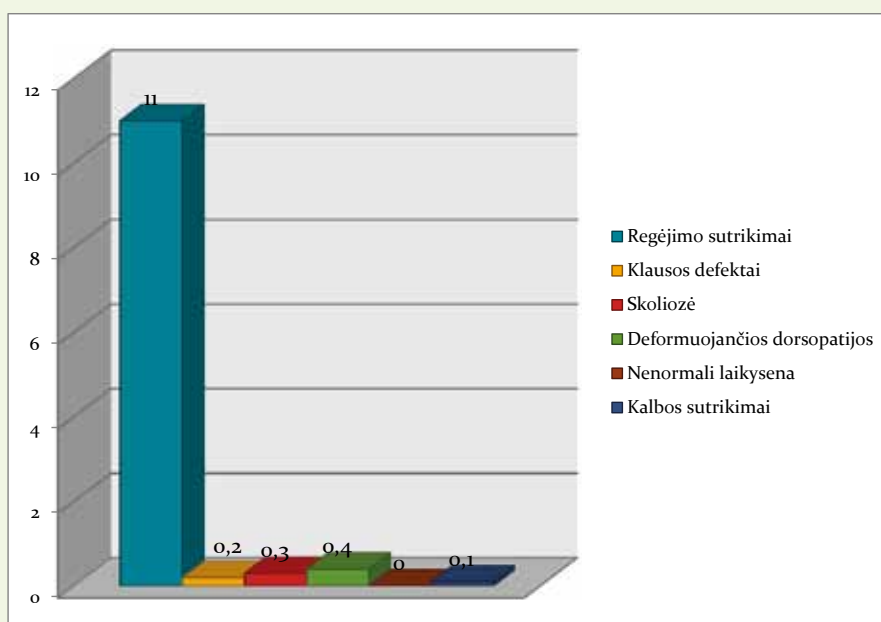
VAIKŲ SVEIKATA

2012 m. Pagėgių savivaldybėje ambulatorinėse sveikatos priežiūros įstaigose apsilankė 1 653 vaikai. 182 vaikams (11 proc.) nustatyti regėjimo sutrikimai, 4 klausos defektai (0,2 proc.), 5 skoliozė (0,3 proc.), 1 klausos defektas (0,1 proc.), o nenormalios laikysenos atvejų iš viso nenustatyta.

Vaikų, sergančių kai kuriomis ligomis ir sutrikimais dalis

Pagėgių. sav. 2012 m. (proc.)

Šaltinis: Higienos instituto Sveikatos informacijos centras

VALSTYBINIŲ PROFILAKTIKOS PROGRAMŲ VYKDYMAS

Klaipėdos teritorinės ligonių kasos gautais duomenimis 2012 m. Pagėgių savivaldybėje buvo suteikta informavimo paslaugų apie gimdos kaklelio piktybinių navikų patikrą 20 proc. moterų nuo visos tikslinės amžiaus grupės, tai yra 6 proc. mažiau nei 2011 m. Citologinis tepinėlis 2012 m. buvo paimtas 9 proc. tikslinės grupės moterų (atitinkamai 2011 m. – 13 proc.).

Krūties vėžio prevencinės programos metodikoje rekomenduojama per metus patikrinti ne mažiau 40 proc. moterų, tačiau Pagėgių savivaldybėje buvo suteikta tik 16 proc. informavimo paslaugų, dėl krūties piktybinių navikų profilaktikos ir siuntimo atlikti mamografiją.

Suteiktų informavimo apie priešinės liaukos vėžio ankstyvąją diagnostiką ir PSA nustatymo paslaugų skaičius 2012 m. buvo 19 proc. (atitinkamai 2011 m. – 26 proc.).

Valstybinė širdies ir kraujagyslių ligų profilaktikos programa Lietuvoje pradėta įgyvendinti nuo 2005 m. Ši prevencinė programa vienintelė, kurioje tikslinės grupės asmenims (vyrams nuo 40–55 m., moterims nuo 50–65 m.) patikras siūloma atlikti kasmet. 2012 m. ši paslauga (informavimo apie širdies ir kraujagyslių ligų tikimybę) buvo suteikta 27 proc. gyventojų (nuo tikslinės grupės).

Vaikams nuo 6 iki 14 metų nemokama krūminių dantų silantavimo paslauga yra taikoma nuo 2004 metų visoje šalyje. 2012 m. ši paslauga buvo suteikta 8 proc. tikslinės grupės vaikų (2011 m. – 79 proc.).

Valstybinių profilaktikos ir kontrolės programų įgyvendinimas Pagėgių sav. 2009–2012 m. (atitinkamai abs. sk. ir proc.)

	2009		2010		2011		2012	
	Absoliutus skaičius	Proc. nuo reikiamos amžiaus grupės	Absoliutus skaičius	Proc. nuo reikiamos amžiaus grupės	Absoliutus skaičius	Proc. nuo reikiamos amžiaus grupės	Absoliutus skaičius	Proc. nuo reikiamos amžiaus grupės
Vaikų, kuriems dantys padengti silantais, skaičius	193	19	40	4	303	79	70	8
Suteiktų informavimo paslaugų, apie gimdos kaklelio piktybinių navikų patikrą, skaičius	397	19	308	15	524	26	375	20
Suteiktų citologinio tepinėlio paėmimo paslaugų skaičius	241	12	186	9	254	13	168	9
Suteiktų informavimo apie priešinės liaukos vėžio ankstyvąją diagnostiką ir PSA nustatymo paslaugų skaičius	172	16	227	21	288	27	210	19
Suteiktų informavimo paslaugų, dėl krūties piktybinių navikų profilaktikos ir siuntimo atlikti mamografiją, skaičius	160	15	150	14	215	20	159	16
Informavimo apie širdies ir kraujagyslių ligų tikimybę paslaugų skaičius	190	10	287	15	563	30	512	27

Šaltinis: Klaipėdos teritorinė ligonių kasa

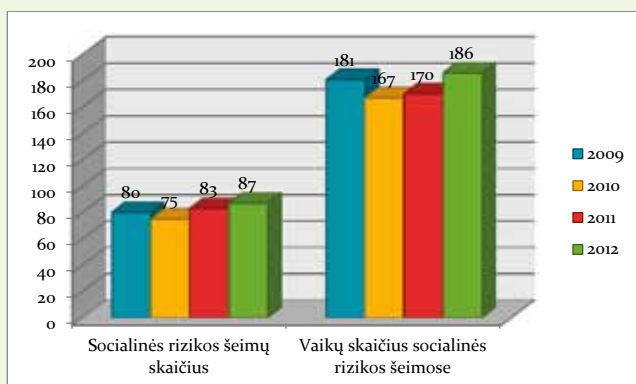
SOCIALINĖ – EKONOMINĖ BŪKLĖ

Socialiniai veiksniai veikia mūsų sveikatą, o nuo asmens ir visuomenės sveikatos priklauso socialinė gerovė. Susirgęs asmuo yra ne toks darbingas arba iš vis nedarbingas, jis nesukuria produkto ir praranda dalį galimų gauti lėšų. Socialinę-ekonominę būklę stipriai veikia gyventojų sergamumas, nes iš dalies darbingas arba nedarbingas asmuo negali atlikti darbo, taip yra parandamos lėšos.

Pagėgių savivaldybėje 2012 m. buvo 87 socialinės rizikos šeimos, kuriose augo 186 vaikai. Analizuojamu laikotarpiu šie skaičiai pakito nežymiai ir esminių skirtumų nesudarė.

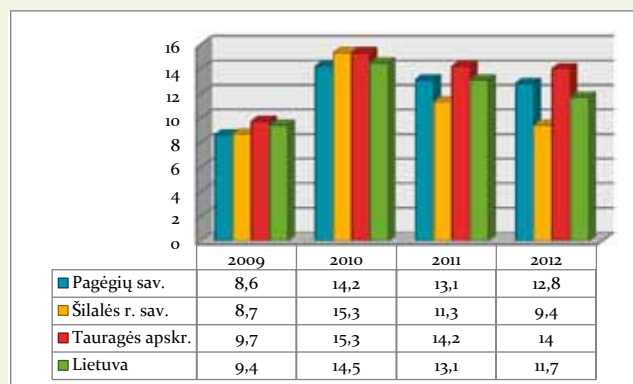
Registruotas nedarbas – tai rodiklis išreikštas bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykiu. 2012 m. registruotų bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus gyventojų Pagėgių savivaldybėje sumažėjo, tačiau išliko didesnis už Šilalės rajono savivaldybės ir Lietuvos registruotą nedarbą.

Socialinės rizikos šeimos ir vaikų, socialinės rizikos šeimose, skaičius Pagėgių sav. 2009–2012 m. (abs. sk.)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys. Duomenys apie vaikų skaičių socialinės rizikos šeimose pagal savivaldybes už 2012 m. gali būti tikslinami.)

Registruoto nedarbo dinamika 2009–2012 m. (proc.)

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas (Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenys)

FIZINĖS APLINKOS VEIKSNIAI

Geriamasis vanduo. Pasaulinė Sveikatos Organizacija (PSO) teigia, kad net 20 proc. sveikatai įtakos daro aplinkos veiksniai: oras, vanduo, triukšmas.

Gyventojų aprūpinimas saugiu ir kokybišku geriamuoju vandeniu – svarbus kiekvienos valstybės uždavinys siekiant apsaugoti gyventojų sveikatą.

Pagėgių savivaldybės gyvenvietėse centralizuotai tiekiamu geriamuoju vandeniu gyventojus aprūpina UAB „Pagėgių komunalinis ūkis“. 2012 m. ši bendrovė centralizuotai geriamąjį vandenį tiekė 6 401 gyventojui, tai sudaro 60 proc. visų gyventojų. Gyventojai, kuriems 2012 m. centralizuotai vandenį tiekė UAB „Pagėgių komunalinis ūkis“ vartojo saugų ir sveikatai nepavojingą geriamąjį vandenį, kurio mikrobiologiniai ir cheminiai (toksiniai) parametrai atitiko Lietuvos higienos normą HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimų“ nuostatas.

2012 metais Savivaldybėje buvo ištirti 9 šachtiniai šuliniai. Dvejuose iš šių šulinių buvo nustatyta cheminė tarša ir dar dvejuose padidintas nitratų kiekis.

Centralizuotai gyventojams tiekiamas vanduo Pagėgių savivaldybėje 2010–2012 m. (atitinkamai abs. sk. ir proc.)

	2010	2011	2012
Gyventojų, naudojančių vandentiekio vandenį, skaičius	5 654	6 328	6 401
Gyventojų, naudojančių vandentiekio vandenį, dalis (proc.)	59,3	66,4	60
Gyventojų, prisijungusių prie centralizuotų nuotekų, skaičius	2 735	3 045	3 228
Gyventojų, prisijungusių prie centralizuotų nuotekų, dalis (proc.)	24,6	31,9	30

Šaltinis: UAB „Pagėgių komunalinis ūkis“

Šachtinių šulinių vandens mėginių kokybė Pagėgių savivaldybėje 2010–2012 m. (abs. sk.)

	2010	2011	2012
Ištirtų šachtinių šulinių skaičius	9	5	9
Nustatyta mikrobiologinė tarša	4	-	-
Nustatyta cheminė tarša	2	1	2
Padidintas nitratų kiekis	2	1	2
Padidinta amoniako koncentracija	-	-	-
Padidintas nitritų kiekis	-	-	-

Šaltinis: Tauragės visuomenės sveikatos centras

FIZINĖS APLINKOS VEIKSNIAI

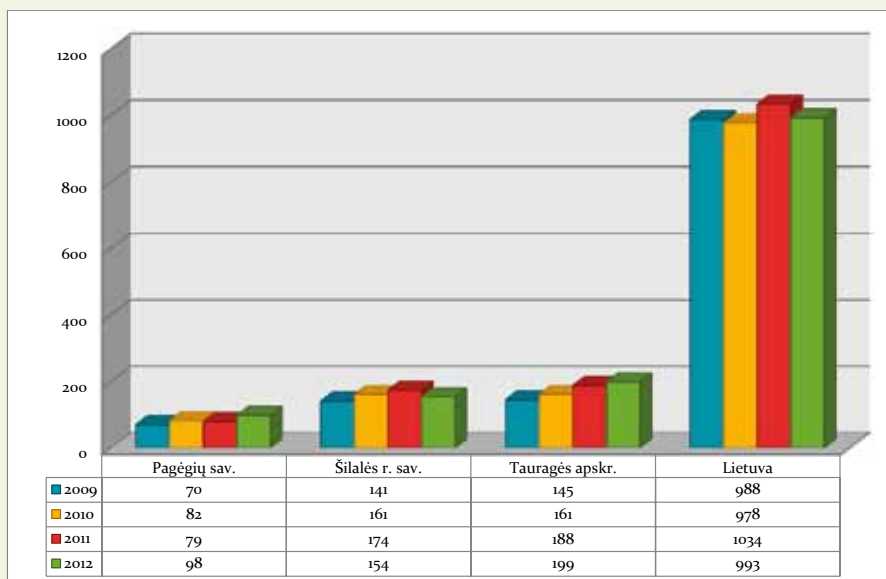
Maudyklos. Įgyvendinant Pagėgių savivaldybės aplinkos monitoringo 2009–2012 metų programą, patvirtintą Pagėgių savivaldybės tarybos 2009 m. balandžio 9 d. sprendimu Nr. T-565, Pagėgių savivaldybės administracija 2012 m. vykdė Pagėgių savivaldybės rekreacinių vietų, kurias yra pamėgę Pagėgių savivaldybės gyventojai ir jose renkasi maudytis, vandens kokybės tyrimus ir stebėseną. Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos Klaipėdos skyriaus duomenimis, visą maudymosi sezoną vandens kokybės laboratoriniai tyrimai (mikrobiologiniai ir fizikiniai – cheminiai) rekreacinėse vietose, kurias yra pamėgę Pagėgių savivaldybės gyventojai ir renkasi jas kaip maudymosi vietas (Kentrių tvenkinys ir Jūros upė, Sennemunės (Kucių) ežeras), atitiko Lietuvos higienos normos HN 92:2007 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ reikalavimus. (Šaltinis: Pagėgių savivaldybė)

Oro kokybės rodikliai. Oro taršos poveikis sveikatai priklauso nuo teršalų tipo, koncentracijos kiekio aplinkoje, poveikio trukmės bei kiekvieno žmogaus individualaus jautrumo.

2009–2012 m. laikotarpiu padidėjo anglies monoksido, azoto oksidų bei dujinių ir skystųjų medžiagų išmestų į orą, kiekis tenkantis 1 kvadratiniam km, kg.

Stebint oro užterštumo rodiklius nustatyta, kad 2012 m. Pagėgių savivaldybėje į orą išmetamų teršalų kiekis (1 kvadratiniam kilometrui, kg.) buvo net 10,3 karto mažesnis už Lietuvos, 2 kartus už Tauragės apskrities ir 1,6 karto už Šilalės rajono savivaldybės analogiškus rodiklius.

Išmestų į orą teršalų kiekis Pagėgių savivaldybėje 2009–2012 m. (1 kvadratiniam kilometrui, kg.)

Šaltinis: Lietuvos Statistikos departamentas
(Aplinkos apsaugos agentūros duomenys)

TRUMPAI APIE PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS GYVENTOJŲ SVEIKATĄ IR JĄ ĮTAKOJANČIUS RODIKLIUS

1. Pagėgių savivaldybėje gyventojų skaičius mažėja. Didesnę gyventojų dalį sudaro moterys nei vyrai. Neigiamus gyventojų skaičiaus pokyčius galima sieti su neigiamu natūraliu gyventojų prieaugiu.
2. Vertinant Pagėgių savivaldybės gyventojų skaičiaus bei amžiaus struktūros pokyčius, galima teigti, kad Pagėgių savivaldybės gyventojai senėja, o tai reiškia, kad didėja 60 m. amžiaus ir vyresnių gyventojų dalis lyginant su bendru gyventojų skaičiumi.
3. 2012 m. mirtingumas Pagėgių savivaldybėje sumažėjo. Kraujotakos sistemos ligos, piktybiniai navikai ir išorinės mirties priežastys – pagrindinės Pagėgių savivaldybės gyventojų mirties priežastys.
4. 2012 m. Pagėgių savivaldybės gyventojai daugiausia sirgo kvėpavimo sistemos ligomis, kraujotakos sistemos ligomis bei jungiamojo audinio ir skeleto raumenų sistemos ligomis. 2011–2012 m. sumažėjo bendrasis sergamumas kraujotakos sistemos ligomis ir kvėpavimo sistemos ligomis.
5. 2012 m. Pagėgių savivaldybėje 11 proc. 0–17 m. amžiaus vaikų turėjo regėjimo sutrikimų.
6. Pagėgių savivaldybės asmens sveikatos priežiūros įstaigų personalo skaičius ir gyventojų aprūpinimas medicinos personalu yra mažesnis lyginant su analogiškais Tauragės apskrities ir Lietuvos rodikliais.
7. 2012 m. Pagėgių savivaldybėje nebebuvo teikiamos greitosios medicinos pagalbos paslaugos.
8. 2012 m. gyventojai dažniausiai lankėsi pas pirminio lygio gydytojus.
9. Gyventojai, kuriems 2011 m. centralizuotai vandenį tiekė UAB „Pagėgių komunalinis ūkis“ vartojo saugų ir sveikatai nepavojingą geriamąjį vandenį, kurio mikrobiologiniai ir cheminiai (toksiniai) parametrai atitiko Lietuvos higienos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimų“ nuostatas.
10. 2012 metais Savivaldybėje buvo ištirti 9 šachtiniai šuliniai. Dvejuose iš šių šulinių buvo nustatyta cheminė tarša ir dar dvejuose padidintas nitratų kiekis.
11. Pagėgių savivaldybėje oro užterštumo rodikliai 2012 m. buvo mažesni už Šilalės rajono, Tauragės apskrities ir Lietuvos Respublikos užterštumo rodiklius.
12. Pagėgių savivaldybės rekreacinių zonų vanduo atitinka Lietuvos higienos normos HN 92:2007, „Paplūdimiai ir jų vandens kokybė“ reglamentuotas privalomas vandens kokybės vertes.

REKOMENDACIJOS

Sveikatinimo prioritetų įgyvendinimą galima užtikrinti panaudojant visus pagrindinius sveikatinimo veiksmus: kuriant saugesnę socialinę aplinką, mažinant sveikatos netolygumus ir socialinę atskirtį, sveikesnę fizinę – darbo ir gyvenamąją aplinką, formuojant sveikesnę gyvenseną ir jos kultūrą, kuriant į paciento poreikius orientuotą kokybiškesnę ir naudingesnę asmens ir visuomenės sveikatos priežiūrą.

Kompleksiškam sveikatinimo veiksmų panaudojimui yra būtinas bendradarbiavimas ir partnerystė Savivaldybėje, visų partnerių atsakomybė už visuomenės sveikatos rezultatus.

Kurti sveikatai palankią aplinką būtina ne tik vykdant visiems prieinamą sveikatos priežiūrą, atkreipiant dėmesį į kraujotakos sistemų ligų rizikos veiksnių šalinimą, tačiau skatinant visų amžiaus grupių gyventojus įsitraukti į prevencinę veiklą, mažinant rizikos veiksnių paplitimą tarp suaugusiųjų. Vykdamas prevencinį darbą ypatingą dėmesį skirti kaimo gyventojams.

Vaikų ir mokinių visuomenės sveikatos priežiūrą vykdyti kryptingai, dėmesį skiriant regos sutrikimų profilaktikai, skeleto-raumenų sistemos ir dantų ligų rizikos veiksnių nustatymui ir prevencijai. Svarbu mažinti gyvensenos rizikos veiksnius, kurie sąlygoja minėtų ligų ir sutrikimų atsiradimą, daug dėmesio skirti vaikų darbo ir poilsio režimui, darbo vietai bei akių ligų profilaktikai.

Tikslinga kiekvienais metais tęsti maudyklų vandens ir tyliųjų zonų stebėseną, nes šie aplinkos veiksniai turi neigiamą poveikį visuomenės sveikatai.

Teikti gyventojams informaciją ir įtraukti bendruomenę į sveikatos stiprinimą bei skatinti aktyvų dalyvavimą prevencinėse programose.

Parengė

Šilutės rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras

Lietuvininkų g. 8, LT-99133 Šilutė

Tel. / faks. (8 441) 52 217

El. paštas visuomenessveikatosbiuras@gmail.com

www.silutesveikata.lt